

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/59/2019
Identifikačné číslo spisu: 1013201930
Dátum vydania rozhodnutia: 2. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1013201930.2

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka v právnej veci žalobcov: v 1. rade Dopravné stavby, a.s., so sídlom Námestie sv. Michala 171/4, Jaslovské Bohunice, IČO: 36 834 921, zastúpený advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO: 36 833 533, v 2. rade INC S.p.A., so sídlom Via Inverio 24/A, 10146 Turín, Taliansko, IČO: 07 971 08, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, so sídlom Ružová dolina 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2922-6000/2013-ON/49 zo dňa 16.10.2013, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/255/2013 - 202 zo dňa 4. apríla 2019 takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného zamietá.

II. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky priznáva žalobcovi v 1. rade trovy kasačného konania voči žalovanému. Žalobcovi v 2. rade trovy konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

I. Administratívne konanie

1. Verejný obstarávateľ Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Mlynské Nivy 45, Bratislava (ďalej aj „obstarávateľ“) vyhlásil verejnú súťaž na predmet nadlimitnej zákazky s názvom „Diaľnica Dl Hubová - Ivachnová“ v Úradnom vestníku Európskej únie dňa 12.10.2011 pod značkou 2011/S 196-319284 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 198/2011 dňa 12.10.2011 pod značkou 08114 - MSP. Ponuku do súťaže predložilo 7 uchádzačov, vrátane združenia „HANT-INC“ zloženého zo žalobcov - spoločností HANT BA DS, a.s., Považské Podhradie 77, Považská Bystrica (v súčasnosti Dopravné stavby, a.s. Námestie sv. Michala 171/4 Jaslovské Bohunice) a INC S.p.A., Via Inverio 24/A, 10 146 Turín, Taliansko. Obstarávateľ oznámil žalobcom ich vylúčenie zo súťaže listom č. 10800/34283/2012

zo dňa 31.05.2012 (ďalej aj „prvý list o vylúčení“). Žalovaný rozhodnutím č. 1083-6000/2012-ON/286 zo dňa 17.10.2012 na námietky žalobcov zrušil rozhodnutie obstarávateľa o vylúčení žalobcov a nariadil zaradiť žalobcov do procesu verejného obstarávania a znovu vyhodnotiť ponuky. Obstarávateľ listom č. 10800/7389/2013 zo dňa 31.01.2013 (ďalej aj „druhý list o vylúčení“) opätovne vylúčil žalobcov z procesu verejného obstarávania. Na to žalobcovia dňa 12.02.2013 podali žiadosť o nápravu proti vylúčeniu a dňa 21.02.2013 podali v tejto veci žalovanému námietky. Žalovaný rozhodol vo veci námietok rozhodnutím č. 2922-6000/2013-ON/49 zo dňa 16.10.2013 tak, že konanie o námietkach podľa § 139 ods. 1 písm. c) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoVO“) zastavil (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Žalovaný napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že podané námietky neobsahovali zákonom predpísané prílohy. Po prvé, plnomocenstvo udelené žalobcami právnomu zástupcovi bolo obmedzené na zastupovanie žalobcov len v súvislosti s ich vylúčením na základe prvého listu o vylúčení. Z tohto dôvodu nebol právny zástupca oprávnený podpísať námietky smerujúce voči vylúčeniu oznámenému druhým listom o vylúčení. Po druhé, podané námietky neobsahovali prílohu, ktorá by preukazovala oprávnenie konateľa konať v mene právneho zástupcu, ktorý je obchodnou spoločnosťou.

3. Pokiaľ ide o rozsah plnomocenstva, žalovaný vychádzal z prílohy, plnomocenstva z 26.07.2012, z ktorého podľa žalovaného vyplýva, že advokátska kancelária Šiška & Partners s.r.o. je oprávnená zastupovať žalobcov - skupinu dodávateľov a podpisovať námietky súvisiace s vylúčením, ktoré bolo voči skupine dodávateľov vykonané listom č. 10800/34283/2012 zo dňa 31.05.2012 (t. j. prvý list o vylúčení). Keďže námietky navrhovateľa smerujú proti vylúčeniu skupiny dodávateľov, ktoré bolo skupine dodávateľov oznámené listom č. 10800/7389/2013 zo dňa 31.01.2013 (t. j. druhý list o vylúčení), žalovaný má za to, že z plnomocenstva nevyplýva, že by advokátska kancelária Šiška & Partners s.r.o. bola oprávnená podpísať predmetné námietky proti druhému vylúčeniu.

4. Pokiaľ ide o doklad preukazujúci oprávnenie konateľa konať v mene právneho zástupcu žalovaný uviedol, že námietky boli podpísané v mene advokátskej kancelárie Šiška & Partners s.r.o. JUDr. Karolom Šiškom, avšak prílohou námietok nie je doklad, ktorý by preukazoval oprávnenie JUDr. Karola Šišku konať v mene advokátskej kancelárie Šiška & Partners s.r.o. a teda podpísať námietky.

II. Konanie na krajskom súde

5. Správnou žalobou podanou na Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) sa žalobcovia domáhali zrušenia napadnutého rozhodnutia.

6. Krajský súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 6S/255/2013-135 zo dňa 17.04.2015 (ďalej aj „predchádzajúci rozsudok KS“) tak, že žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že konanie o námietkach je prísne formalizovaný proces a absencia zákonom požadovaných náležitostí podaných námietok je dôvodom pre obligatórne zastavenie konania. Zákon neukladá povinnosť žalovanému pred vydaním rozhodnutia o námietkach žiadať od navrhovateľa doplnenie námietok v prípade absencie niektorej obligatórnej náležitosti ani iniciatívne si zabezpečiť doklad, ktorého predloženie vyplýva navrhovateľovi. Krajský súd sa stotožnil so žalovaným aj v tom, že žalobcovia predložili len plnomocenstvo udelené advokátskej kancelárii Šiška & Partners s.r.o., avšak opomenuli predložiť správnomu orgánu doklad preukazujúci oprávnenie JUDr. Karola Šišku konať za advokátsku kanceláriu Šiška & Partners s.r.o. (napr. výpis spoločnosti z obchodného registra).

7. Proti predchádzajúcemu rozsudku KS podali žalobcovia odvolanie. Na základe neho Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil predchádzajúci rozsudok KS a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie uznesením sp. zn. 8Sžf/43/2015 zo dňa 30.11.2017 (ďalej aj „predchádzajúce uznesenie NS“). Najvyšší súd SR poukázal na potrebu ústavne konformného výkladu ZoVO. Citoval nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 833/2016-44 zo dňa 19.04.2017, podľa ktorého prílišný formalizmus pri výklade ZoVO vedie k porušeniu práva na súdnu a inú ochranu. Súd uviedol, že

pokiaľ zákon (§ 138 ods. 7 písm. c) ZoVO) nešpecifikuje typ dokladu, nemožno vylúčiť splnomocnenie udelené advokátovi ako nedostačujúce, ale naopak, uvedené treba chápať ako snahu zákonodarcu pokryť viacero druhov dokladov, teda nielen výpisy z verejných registrov, ale aj splnomocnenia alebo rozhodnutia, na základe ktorých subjekt nadobúda práva a povinnosti konať za iného.

8. Krajský súd opätovne konajúc vo veci po jej vrátení Najvyšším súdom SR vydal rozsudok č. k. 6S/255/2013 - 202 zo dňa 4.4.2019 (ďalej aj „preskúmaný rozsudok“), ktorým napadnuté rozhodnutie zrušil z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Konanie žalobcu v 2. rade zastavil z dôvodu, že žalobca v 2. rade si ani na výzvu súdu neustanovil právneho zástupcu. Žalobcovi v 1. rade priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania. Žalobcovi v 2. rade právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko procesne zavinil zastavenie konania voči nemu.

9. Tvrdenie žalovaného, že úkony advokátskej kancelárie Šiška & Partners s.r.o. na základe plnomocenstva sa viažu len k vylúčeniu oznámenému prvým listom o vylúčení a nie k vylúčeniu oznámenému druhým listom o vylúčení, ktoré žalobcovia napádali podanými námietkami, súd vyhodnotil za príliš formalistické, odporujúce zmyslu inštitútu plnomocenstva, ktoré bolo udelené pre všetky právne úkony týkajúce sa vylúčenia z verejného obstarávania. Podľa krajského súdu rozsah plnomocenstva treba chápať v logických súvislostiach s tým, že stále ide o tú istú verejnú súťaž s predmetom zákazky „Diaľnica DI Hubová - Ivachnová“. Podľa krajského súdu konal žalovaný v rozpore s čl. 2 ods. 2 a ods. 3 a s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, v rozpore s účelom Európskej smernice 89/665/EHS a ust. § 137 ZoVO, ktorých účelom je právna ochrana uchádzačov verejného obstarávania, efektívne poskytnutie revízných postupov a vykonanie efektívneho dohľadu nad verejným obstarávaním. Krajský súd vyhodnotil názor žalovaného, podľa ktorého sa na podanie námietok vyžadovalo okrem predloženia plnomocenstva aj priloženie dokladu, ktorý by preukazoval oprávnenie JUDr. Karola Šišku konať v mene advokátskej kancelárie Šiška & Partners s.r.o., za neprímerane formalizovaný pri posudzovaní procesných úkonov, ktorý nemá význam pre ochranu zákonnosti a nie je v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.

10. Krajský súd pripomenul, že ustanovenie § 138 ods. 7 ZoVO taxatívne vypočítava obligatórne prílohy k podaným námietkam, pričom všeobecnými prílohami sú o. i. doklad preukazujúci oprávnenie podpisovať námietky t. j. splnomocnenie alebo výpis z verejného registra alebo inej zákonom ustanovenej evidencie. Preto riadne písomné splnomocnenie udelené advokátskej kancelárii možno nesporne považovať za doklad, ktorým subjekt preukazuje oprávnenie konať za klienta v jeho mene a na jeho účet. Pokiaľ zákon nešpecifikuje typ dokladu, nemožno vylúčiť splnomocnenie udelené advokátskej kancelárii ako nedostačujúci.

III. Konanie na kasačnom súde

11. Proti preskúmanému rozsudku podal žalovaný kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, t. j. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd preskúmaný rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

12. V prvom rade žalovaný namietol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v 1. rade. Poukázal na skutočnosť, že krajský súd zastavil konanie žalobcu v 2. rade z dôvodu neustanovenia si advokáta, čím žalobca v 2. rade prejavil svoju vôľu nepokračovať v súdnom prieskume a akceptoval svoje vylúčenie z verejného obstarávania. Žalovaný má za to, že správny súd mal konanie žalobcu v 1. rade odmietnuť alebo zamietnuť, pretože žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade podali žaloby spoločne ako jeden navrhovateľ, nakoľko aj vo verejnom obstarávaní vystupovali zoskupení v združení ako jeden uchádzač. V prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia by sa nevyhnutne zrušilo nielen vylúčenie žalobcu v 1. rade a ale aj žalobcu v 2. rade ako skupiny dodávateľov.

13. Sťažovateľ sa ďalej nestotožnil ani so záverom krajského súdu, podľa ktorého sa plnomocnenstvo udelené právnomu zástupcovi vzťahovalo na konanie o námietkach proti vylúčeniu oznámenému

druhým listom o vylúčení. Podľa sťažovateľa bolo predmetné plnomocenstvo udelené len na konanie, ktoré sa týkalo prvého vylúčenia žalobcov a nie druhého vylúčenia žalobcov, pretože udelené plnomocenstvo nemožno rozširovať na úkony, ktoré v plnomocenstve neboli výslovne uvedené.

14. Žalovaný tiež namietal, že žalobcovia nepredložili ako prílohu námietok doklad preukazujúci oprávnenie konateľa JUDr. Karola Šišku konať v mene právneho zástupcu Šiška Partners s.r.o., konkrétne výpis z obchodného registra spoločnosti. Bez predloženia uvedeného dokladu nebolo nijako preukázané, že osoba, ktorá námietky podpísala, t. j. JUDr. Karol Šiška, je oprávnený konať ako konateľ v mene spoločnosti Šiška Partners s.r.o. Ak by bol splnomocnencom priamo JUDr. Karol Šiška, potom by okrem plnomocenstva už nebolo potrebné predkladať iný doklad preukazujúci oprávnenie JUDr. Karola Šišku.

15. Na záver žalovaný poukázal na princíp legality ovládajúci výkon štátnej moci, podľa ktorého štátne orgány môžu konať len v rámci rozsahu svojich zákonných právomocí. Nakoľko podľa § 138 ods. 7 písm. c) ZoVO je doklad preukazujúci oprávnenie podpisovať námietky obligatórnou náležitosťou námietok a jeho nepredloženie spája § 139 ods. 1 písm. c) ZoVO so zastavením konania, žalovaný bol povinný takto postupovať a nemal nedostatok v predložených prílohách nahrádzať vlastným skúmaním.

16. Ku kasačnej sťažnosti žalovaného sa vyjadril žalobca v 2. rade a žiadal ju zamietnuť. Nesúhlasil s tým, že neustanovením si advokáta v konaní prejavil vôľu nepokračovať v súdnom prieskume napadnutého rozhodnutia, akceptoval svoje vylúčenie z verejného obstarávania a nemá záujem o predmetné verejné obstarávanie. Poukázal na to, že v mene združenia podľa § 829 ods. 2 Občianskeho zákonníka môžu konať všetci jeho členovia, nakoľko samotné združenie nemá právnu subjektivitu. Podľa neho zastavenie konania žalobcu v 2. rade nemá vplyv na konanie žalobcu v 1. rade.

17. Taktiež sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadril aj žalobca v 1. rade. V otázke absencie aktívnej vecnej legitímácie sa stotožnil s názorom žalobcu v 2. rade. V otázke posúdenia plnomocenstva zopakoval názor vyslovený Najvyšším súdom SR vyjadrený v predchádzajúcom uznesení NS o potrebe ústavne-konformného výkladu ZoVO. Taktiež pripomenul, že žalovaný plnomocenstvo udelené právnomu zástupcovi konkludentne akceptoval, keď na neverejné konanie o námietkach, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, právneho zástupcu pripustil.

IV. Právny názor kasačného súdu

18. Najvyšší správny súd SR začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1.8.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu SR na Najvyšší správny súd SR odo dňa 1.8.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 1.8.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu SR (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu SR a bola jej pridelená sp. zn. 8Sžfk/59/2019. Od 1.8.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd SR. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu SR, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

19. Najvyšší správny súd SR ako kasačný súd [§ 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“)] bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP preskúmal napadnuté uznesenie, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote, a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť podaná žalovaným proti preskúmanému rozsudku nie je dôvodná.

A. Posúdenie procesných otázok (aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v 1. rade)

20. Žalovaný v kasačnej sťažnosti namietol, že žalobca v 1. rade stratil aktívnu vecnú legitímáciu v správnom súdnom konaní z dôvodu, že žalobca v 2. rade si neustanovil povinného právneho zástupcu a jeho konanie bolo zastavené. Podľa žalovaného mal krajský súd konanie žalobcu v 1. rade odmietnuť alebo zamietnuť, pretože žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade podali žaloby spoločne ako jeden navrhovateľ, nakoľko aj vo verejnom obstarávaní vystupovali zoskupení v združení ako jeden uchádzač. V prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia by sa nevyhnutne zrušilo nielen vylúčenie žalobcu v 1. rade, ale aj žalobcu v 2. rade ako skupiny dodávateľov.

21. Podľa § 12 ZoVO: „Uchádzač na účely tohto zákona je fyzická osoba, právnická osoba alebo skupina takýchto osôb, ktorá na trhu dodáva tovar, uskutočňuje stavebné práce alebo poskytuje služby a predložila ponuku.“

22. Podľa § 178 ods. 1 SPP: „Žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.“

23. Podľa § 32 ods. 3 písm. b) SPP: „Ďalšími účastníkmi sú tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv a povinností so žalobcom alebo účastníkmi administratívneho konania musí tiež vzťahovať rozhodnutie správneho súdu.“

24. Žalovaný v podstate tvrdí, že žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade tvoria z titulu hmotného práva daného ZoVZ nerozlučné procesné spoločenstvo (ktoré je v procesnom práve upravené v § 77 CSP). Tým, že jeden zo žalobcov stratil aktívnu vecnú legitímáciu, stratil ju aj druhý zo žalobcov. Žalobcovia sa s uvedenou argumentáciou nestotožňujú.

25. Kasačný súd uvedenú kasačnú námietku žalovaného považuje za nedôvodnú. Je síce pravdou, že špecifická úprava ZoVO za navrhovateľa/záujemcu/uchádzača v procesoch verejného obstarávania považuje aj skupinu dodávateľov, resp. združenie založené len na zmluvnom základe bez osobitnej právnej subjektivity. Ustanovenie § 178 ods. 1 SSP však obsahuje osobitnú právnu úpravu aktívnej vecnej legitímácie v správnom súdnom prieskume a pre jej vznik zakladá dve podmienky: účastníctvo v administratívnom konaní a dotknutie na subjektívnych právach. Podľa právnej vedy: „len u fyzickej a právnickej osoby možno hovoriť o jej subjektívnych právach, ktoré môžu byť predmetom rozhodovania v administratívnom konaní alebo predmetom ochrany v správnom súdnictvu“ (Baricová, Fečík, Števček, Filová a kol: Správny súdny poriadok, komentár, § 178). Možno konštatovať, že k dotknutiu na subjektívnych právach napadnutým rozhodnutím o zastavení námietok proti vylúčeniu dochádza u každého z oboch žalobcov, členov združenia, ktorí sú samostatnými právnickými osobami, pričom toto dotknutie sa bude nevyhnutne týkať oboch pre ich osobitné nerozlučné postavenie v zmysle ZoVO. Keďže tomuto dotknutiu na subjektívnych právach sa v správnom súdnom prieskume má poskytnúť ochrana, každý zo žalobcov v predmetnom konaní spĺňa podmienky stanovené § 178 ods. 1 SSP a má na podanie žaloby proti napadnutému rozhodnutiu aktívnu vecnú legitímáciu. Keby ju využil len jeden z nich, druhému z nich priznáva SSP postavenie ďalšieho účastníka v zmysle § 32 ods. 3 písm. b) SSP, na ktorého sa bude pre nerozlučné spoločenstvo práv a povinností so žalobcom tiež vzťahovať rozhodnutie správneho súdu. Nie je preto možné akceptovať názor žalovaného, že žalobca v 1. rade nemá v konaní aktívnu vecnú legitímáciu, lebo konanie žalobcu v 2. rade bolo zastavené pre absenciu jeho povinného právneho zastúpenia. Takýto názor by bol príliš reštriktívnym výkladom žalobného oprávnenia žalobcu v 1. rade ako samostatnej právnickej osoby, ktorý v SSP nemá oporu. Navyše tak závažný následok pre žalobcu v 1. rade, ktorým by mala byť strata úspechu v konaní v dôsledku neskoršej procesnej pasivity žalobcu v 2. rade, nebol obsiahnutý ani v poučení o povinnosti ustanoviť si právneho zástupcu krajským súdom a aj z tohto dôvodu by takýto následok bol voči žalobcovi v 1. rade nespravodlivý a porušujúci jeho ústavne garantované právo na súdnu ochranu.

B. Posúdenie hmotnoprávných otázok týkajúcich sa plnomocenstva

26. Pokiaľ ide o hmotnoprávne námietky, úlohou kasačného súdu v prejednávanej veci bolo preskúmať napadnutý rozsudok, ktorým krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil pre

nesprávne právne posúdenie. Napadnutým rozhodnutím žalovaný zastavil konanie o námietkach žalobcov, pretože tieto podľa jeho názoru neobsahovali zákonom požadované náležitosti podľa § 138 ods. 6 písm. g) a ods. 7 písm. c) ZoVO. V merite veci boli sporné dve otázky: (i) otázka rozsahu plnomocenstva, konkrétne či plnomocenstvo predložené právny zástupcom žalobcov v konaní o námietkach bolo dostačujúce a (ii) otázka potreby predloženia dokladu preukazujúceho oprávnenie konateľa podpisujúceho námietky konať v mene právneho zástupcu.

27. Podľa § 138 ods. 6 písm. g) ZoVO: „Námietky podané úradu musia obsahovať podpis navrhovateľa alebo osoby oprávnenej konať za navrhovateľa.“

28. Podľa § 138 ods. 7 písm. c) ZoVO: „Prílohami námietok sú: doklad preukazujúci oprávnenie podpisovať námietky podľa odseku 6 písm. g), ak nebol predložený kontrolovanému.“

29. Podľa § 139 ods. 1 písm. c) ZoVO: „Úrad zastaví rozhodnutím konanie o námietkach, ak neobsahujú všetky náležitosti podľa § 138 ods. 6 a prílohy podľa § 138 ods. 7.“

30. Kasačné námietky žalovaného ohľadne oboch sporných otázok už boli predmetom preskúmania Najvyšším súdom SR.

31. Kasačný súd sa stotožňuje s vecnými závermi, ku ktorým dospel krajský súd rešpektujúc právny názor Najvyššieho súdu SR v tejto veci. Rovnako kasačný súd súhlasí aj s odôvodnením napadnutého rozsudku KS, ktoré kasačný súd považuje za jasné, zrozumiteľné a dostatočné.

32. Pokiaľ ide o prvú spornú otázku (rozsah udeleného plnomocenstva), kasačný súd dáva plne za pravdu krajskému súdu v tom, že udelenie plnomocenstva ako prejav vôle treba vykladať v logických súvislostiach. Pri posudzovaní rozsahu plnomocenstva je potrebné okrem jeho jazykového znenia prihliadať aj na účel, na ktorý sa plnomocenstvo udeľuje, ktorým v uvedenom prípade bolo „zastupovať skupinu dodávateľov vo všetkých právnych úkonoch týkajúcich sa ochrany práv skupiny dodávateľov v súvislosti s ich vylúčením z verejného obstarávania a to vo všetkých veciach a vo všetkých súdnych a mimosúdnych konaniach.“ Je pravdou, že text plnomocenstva obsahoval v zátvorkách uvedenie označenia a dátumu prvého listu o vylúčení (v talianskom jazyku, k čomu zrejme došlo nedopatrením v preklade). Druhý list o vylúčení však treba chápať len ako v poradí ďalší formálny úkon a ako logické pokračovanie rozhodovania obstarávateľa o vylúčení žalobcov z verejného obstarávania po tom, čo žalovaný vrátil vec obstarávateľovi vyhovujúc námietkam žalobcov voči prvému vylúčeniu. Ide však de facto stále o vylúčenie rovnakého uchádzača - skupiny žalobcov z rovnakého verejného obstarávania na rovnaký predmet zákazky „Diaľnica DI Hubová - Ivachnová“ vyhláseného rovnakým obstarávateľom - Národnou diaľničnou spoločnosťou, a.s. Preto je potrebné vykladať rozsah plnomocenstva ako zahrňujúci podanie námietok smerujúcich aj voči vylúčeniu oznámenému druhým listom o vylúčení. Skutočnosť, že žalovaný nevytkol rozsah plnomocenstva už pri účasti právneho zástupcu na neverejnom pojednávaní o námietkach tiež nie je bez významu, a to s ohľadom na zásadu legitímnych očakávaní a dobrú správu vecí verých, ktorých dodržiavania sa fyzické a právnické osoby môžu domáhať voči orgánom verejnej správy.

33. Pokiaľ ide o druhú spornú otázku (predloženie dokladu preukazujúceho oprávnenie konateľa advokátskej kancelárie), kasačný súd dáva rovnako plne za pravdu krajskému súdu, ktorý na túto otázku aplikoval nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS 833/2016 z 19.04.2017. Ústavný súd sa v tomto náleze zaoberal prílišným formalizmom vo vzťahu k § 138 ods. 7 písm. c) ZoVO. Skutkové okolnosti konania pred Ústavným súdom SR boli veľmi podobné prejednávanej prípadu (t. j. Úrad pre verejné obstarávanie zastavil konanie o námietkach z dôvodu, že námietky neobsahovali všetky náležitosti podľa § 138 ods. 6 a prílohy podľa § 138 ods. 7 ZoVZ, menovite doklad, ktorý by preukazoval oprávnenie JUDr. Maroša Prosmána konať v mene spoločnosti Prosmán a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., teda okrem iného aj podpisovať námietky v zastúpení sťažovateľa). Citujúc nález: „Ustanovenie § 138 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqga3f6mrvfzygc4tbm5zgczrngetzq>> ods. 7 zákona č. 25/2006 Z. z. taxatívnym spôsobom vypočítava obligatórne prílohy k podaným námietkam doručované úradu. Všeobecnými prílohami sú doklad o poukázaní kaucie na účet úradu a doklad preukazujúci oprávnenie

podpisovať námietky, t. j. splnomocnenie alebo výpis z verejného registra alebo inej zákonom ustanovenej evidencie. Riadne písomné splnomocnenie udelené advokátovi preto možno nesporne považovať za doklad, ktorým právny subjekt preukazuje oprávnenie konať za klienta v jeho mene a na jeho účet ako také. Nemožno § 138 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqga3f6mrvfzygc4tbm5zgczrngeztq>> ods. 7 zákona č. 25/2006 Z. z. zúžiť na požiadavku výpisu z verejného registra ani ju rozšíriť na predloženie splnomocnenia a aj na výpis z verejného registra. Pokiaľ zákon nešpecifikuje typ dokladu, nemožno za tým vidieť úmysel vylúčiť splnomocnenie udelené advokátovi ako nedostačujúce, ale naopak, ako snahu zákonodarcu pokryť viacero druhov dokladov, teda nielen výpisy z verejných registrov, ale aj splnomocnenia alebo rozhodnutia, na základe ktorých subjekt nadobúda práva a povinnosti konať za iného, a teda aj dokladom preukazujúcim oprávnenie podpisovať námietky.“ Podľa nálezu ÚS SR č. IV. ÚS 1/02 z 26.09.2002: „Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na doplnenie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.“.

34. Ustanovenie § 138 ods.7 písm. c) ZoVO bližšie nešpecifikuje typ dokladu, ktorým sa preukazuje oprávnenie osoby podpisovať námietky, a ktorý treba obligatórne predložiť Úradu pre verejné obstarávanie. Za takýto doklad preto možno považovať plnomocenstvo pre advokátsku kanceláriu Šiška & Partners s.r.o., ktoré bolo ako príloha žalovanému v konaní aj predložená. Extenzívny výklad, ktorý by rozšíril rozsah aplikácie § 138 ods.7 písm. c) ZoVO okrem plnomocenstva aj na doklad preukazujúci, kto je oprávnený konať za advokátsku kanceláriu (t. j. výpis z obchodného registra advokátskej kancelárie) by bol príliš formalistický a bez reálneho významu pre ochranu zákonnosti vo verejnom obstarávaní, a preto i ústavne nekonformný. V súčasnosti platné znenie (nového) zákona č. 343/2015 o verejnom obstarávaní v § 170 ods. 5 dokonca predloženie dokladu preukazujúceho oprávnenie osoby podpisujúcej námietky vôbec neobsahuje, čo len dokrešľuje skutočnosť, že prísny formalistický a extenzívny výklad tejto náležitosti nemal zásadný význam na ochranu zákonnosti vo verejnom obstarávaní ani za účinnosti sporného ustanovenia. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 345/2018 Z. z., ktorým sa novelizoval nový ZoVZ: „Navrhuje sa vypustenie povinnosti predkladať prílohy námietok, ktoré nie sú pre samotné konanie o námietkach nevyhnutne potrebné.“

35. Kasačný súd záverom konštatuje, že preskúmaný rozsudok krajského súdu je vecne správny a náležité odôvodnený a rešpektuje právne záväzný názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v tejto veci. Kasačný súd považuje kasačnú sťažnosť žalovaného za nedôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

36. O trovách kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd SR tak, že žalobcovi v 1. rade priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania s poukazom na § 467 SSP a § 167 ods. 1 SSP. Žalobcovi v 2. rade právo na náhradu trov konania nepriznáva s poukazom na § 467 SSP a § 171 SSP, nakoľko konanie žalobcu v 2. rade bolo krajským súdom zastavené. O výške trov rozhodne krajský súd uznesením.

37. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

